

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 16/09

17. február 2009

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-552/07

Commune de Sausheim/Pierre Azelvandre

PRÁVO NA PRÍSTUP VEREJNOSTI K INFORMÁCIÁM SA UPLATŇUJE NA UVOĽNENIE GMO

*Členské štáty nemôžu na základe výnimky verejného poriadku brániť zverejneniu miesta
uvoľnenia geneticky modifikovaných organizmov*

Pán Pierre Azelvandre si želá poznať miesto terénnych pokusov s geneticky modifikovanými organizmami (GMO), uskutočnených na území jeho obce. Dňa 21. apríla 2004 požiadal starostu obce Sausheim (Horné Alsasko) v súvislosti s každým uvoľnením na území tejto obce, o sprístupnenie verejného oznámenia, záznamu o vysadení, ktorý umožňuje lokalizovať dotknutú parcelu a prefektúrneho listu sprevádzajúceho tieto dokumenty. Tiež požiadal o zaslanie informačného spisu o každom novom uvoľnení, ktoré sa uskutoční v roku 2004.

Keďže starosta na túto žiadosť neodpovedal, pán Azelvandre podal na výbor pre prístup k úradným dokumentom (CADA) návrh, ktorého cieľom bolo získanie prístupu k uvedeným dokumentom. Tento výbor vydal 24. júna 2004 súhlasné stanovisko k sprístupneniu verejného oznámenia a prvej strany sprievodného prefektúrneho listu. K sprístupneniu parcelového záznamu o vysadení a mapy lokalizujúcej uvoľnenia však vydal zamietavé stanovisko, a to z dôvodu, že takéto sprístupnenie by mohlo nepriaznivo ovplyvniť súkromie a bezpečnosť dotknutých farmárov.

Keďže po prijatí tohto stanoviska starosta obce Sausheim nesprístupnil pánovi Azelvandrovi všetky dokumenty spisu, pán Azelvandre toto zamietnutie napadol na francúzskom správnom súde.

Conseil d'État, ktorá o veci rozhoduje v poslednom stupni, sa Súdneho dvora pýta na definíciu „miesta uvoľnenia“, ktoré nemôže byť podľa smernice z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia¹, dôverné a na výklad povinnosti informovať verejnosť v tejto oblasti, tak ako vyplýva z práva Spoločenstva. Súdny dvor bol osobitne požiadaný o odpoveď na otázku, či vnútroštátne orgány môžu brániť sprístupneniu

¹ Smernica 2001/18/ES Európskeho parlamentu a Rady z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 77).

parcelového záznamu o vysadení a mapy lokalizujúcej uvoľnenia s odôvodnením, že takéto sprístupnenie by mohlo nepriaznivo ovplyvniť verejný poriadok alebo iné dôverné údaje chránené zákonom.

Miesto uvoľnenia

Smernica definovala v zmysle zásady prevencie a s ohľadom na riziká pre životné prostredie a ľudské zdravie, režim transparentnosti postupu povolenia opatrení týkajúcich sa prípravy a uskutočnenia uvoľnení. Uvedená smernica nie len vytvorila mechanizmy prerokovania plánovaného zámerného uvoľnenia GMO s verejnosťou vo všeobecnosti a podľa okolností aj s určitými skupinami, ale aj zakotvila právo verejnosti na informácie o takejto činnosti a tiež zaviedla verejné registre, v ktorých sa zaznamená miesto každého uvoľnenia GMO.

Osoby, ktoré majú v úmysle uvoľniť GMO do životného prostredia sú preto povinné v zmysle ustanovení smernice predložiť príslušným vnútroštátnym orgánom ohlásenie, ktorého súčasťou musí byť technická dokumentácia obsahujúca požadované informácie, ktorými sú: 1. umiestnenie a rozsah miest uvoľnenia, opis ekosystému miesta uvoľnenia vrátane podnebia, flóry a fauny a tiež blízkosť úradne vyhlásených biotopov alebo chránených oblastí, ktoré môžu byť ovplyvnené; v prípade geneticky modifikovaných vyšších rastlín; 2. geografické umiestnenie a topografický údaj miesta alebo miest uvoľnenia, ako aj opis cieľových a necieľových ekosystémov, ktoré budú uvoľnením pravdepodobne ovplyvnené.

Údaje o geografickom umiestnení zámerného uvoľnenia GMO, ktoré musia byť uvedené v ohlásení takéhoto uvoľnenia, tak zodpovedajú požiadavkám, ktorých cieľom je stanovenie konkrétnych účinkov takejto činnosti na životné prostredie. Údaje o lokalite podobného uvoľnenia teda musia byť definované vzhľadom na vlastnosti každého uvoľnenia a na prípadný dosah na životné prostredie.

Z takto stanovenej väzby medzi ohlasovacím konaním a prístupom k informáciám o plánovanom zámernom uvoľnení GMO vyplýva, že **okrem prípadov výnimiek stanovených smernicou môže dotknutá verejnosť požiadať o sprístupnenie všetkých informácií predložených ohlasovateľom v rámci postupu povolenia, ktorý sa týka takéhoto uvoľnenia.**

Preto je „**miesto uvoľnenia**“ určené na základe všetkých informácií o umiestnení uvoľnenia predložených ohlasovateľom príslušným orgánom členského štátu, na ktorého území sa má toto uvoľnenie uskutočniť v súlade so smernicou.

Právo prístupu tretích osôb k informáciám o uvoľnení

Smernica presne definuje dôverné zaobchádzanie, ktorého predmetom môžu byť jednotlivé údaje ohlásené v rámci ohlasovacieho konania a výmeny informácií na základe smernice. Zverejniť tak nemožno dôverné informácie ohlásené Komisii a príslušnému orgánu alebo informácie, ktoré boli predmetom výmeny podľa smernice, ani informácie, ktoré by mohli poškodiť konkurenčné postavenie, pričom musia byť chránené práva k duševnému vlastníctvu. Okrem toho príslušný orgán po rokovaní s ohlasovateľom rozhodne s ohľadom na jeho „overiteľné zdôvodnenie“, ktoré informácie sa majú považovať za dôverné. **Informácie týkajúce sa miesta uvoľnenia teda nemôžu byť v žiadnom prípade dôverné. Za týchto okolností nemôžu skutočnosti súvisiace s ochranou verejného poriadku a iných dôverných údajov chránených zákonom, ako ich uviedol vnútroštátny súd, predstavovať dôvody umožňujúce obmedzenie prístupu k informáciám vymenovaným v smernici, medzi ktorými sa nachádza najmä informácia o mieste uvoľnenia.**

Tento výklad má oporu v požiadavke vyplývajúcej zo smernice, podľa ktorej sa za dôverné nemôžu považovať informácie týkajúce sa posudzovania environmentálnych rizík. Okrem toho členský štát sa pri zamietaní prístupu k informáciám, ktoré by mali byť verejnosti k dispozícii, nemôže dovolávať výnimiek vyplývajúcich z ustanovení smerníc o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí.²

Z toho vyplýva, že výhrada ochrany verejného poriadku alebo iných dôverných údajov chránených zákonom nemôže brániť zverejneniu informácií uvedených v smernici. Obava z vnútorných ťažkostí neoprávňuje členský štát, aby riadne neuplatňoval právo Spoločenstva.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, PT, SK

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-552/07>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, s. 26; Mim. vyd. 15/007, s. 375).